

Uvodnik

Odgaj i obrazovanje primarne su djelatnosti mualima – učitelja, kako je sebe u poznatom hadisu opisao Allahov Poslanik, a. s. Svjesni velike istine prema kojoj je obrazovanje cjeloživotni proces, prvi pokretači *Muallima* jasno su naglasili kako je izdavanje Časopisa rezultat potrebe mualimskog i imamskog kadra za kontinuiranim obrazovanjem, što se posljedično pozitivno održava na njihov misijski rad čime se postižu bolji rezultati u vjerskom prosvjećivanju Bošnjaka u skladu sa savremenim izazovima i potrebama vremena.

Prvi broj *Muallima* objavljen je 1910. godine, u vrijeme ključnih reformskih procesa odgojno-obrazovnih institucija Islamske zajednice koji su rezultirali Prvom prosvjetnom anketom (1910-1911), kojom su udareni temelji modernog osnovnog i srednjeg islamskog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Časopis *Muallim* snažno je bio uključen u te procese pomno prateći rad Prve prosvjetne ankete.

U prilog potvrđivanju kontinuiteta konceptualne orijentacije *Novog Muallima* koji baštini iste vrijednosti poput svog starijeg imenjaka, 100. jubilarni broj našeg časopisa izlazi u jeku današnjih reformskih procesa usmjerenih na visoko obrazovanje u okviru Islamske zajednice koji se provode s ciljem kreiranja studijskih programa čiji će svršenici biti kadri uspješno se nositi s nagomilanim savremenim izazovima u kojima se nalazi bosanskohercegovačko društvo. I danas, kao i prije 115 godina, *Novi Muallim* prati dešavanja vezana za reformu visokog obrazovanja nudeći prostor ključnim nosiocima reformskih procesa da na stranicama našeg časopisa iznesu svoje stavove, što jeste njegova primarna svrha.

Objavljivanje stotog broja *Novog Muallima*, koji kontinuirano izlazi već dvadeset i pet godina, prilika je da se pogleda unazad, sagledaju postignuti rezultati i suoči s eventualnim pogreškama s ciljem poboljšanja njegovog sadržaja u budućnosti. S tim u vezi, za ovaj jubilarni broj naši su saradnici uradili dva naučnoistraživačka projekta od kojih se prvi, pod naslovom “Profesionalna recepcija *Novog Muallima* kod imama i vjeroučitelja”, odnosi na prijem Časopisa među imamima i vjeroučiteljima kojima je *Novi Muallim* prvenstveno i namijenjen. Rezultati ovog istraživanja potvrđuju kako je naš časopis dao veliki doprinos stručnom usavršavanju imama i vjeroučitelja, što je, kako su to naglasili i pokretači prvog *Muallima*, posljedično utjecalo na odgoj i obrazovanje mladih generacija u proteklom periodu. Ograničenja koja su autori ovog istraživanja detektirali, a koja se odnose na kvalitet objavljenih radova, uglavnom su objektivne naravi s obzirom na to da postoji, unatoč činjenici da se posljednjih desetljeća povećao broj svršenika postdiplomskih i doktorskih studija visokoškolskih ustanova Islamske zajednice, nedovoljan broj autora koji se odlučuju pisati, uslijed čega je broj tekstova koji pretenduju da budu objavljeni u *Novom Muallimu* nerijetko nedovoljan za kvalitativnu selekciju. Druga ograničenja koja su dijagnosticirali autori spomenutog istraživanja, a koja su ideološke prirode, zapravo proistječu iz Ustava Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini koji je obavezujući i za redakciju

Novog Muallima, a na osnovu kojeg se “u tumačenju vjere i izvršavanju ibadetskih islamskih dužnosti u Islamskoj zajednici primjenjuje maturidijski akaid i hanefijski mezheb”. Shodno tome, *Novi Muallim* fokusiran je na promoviranje maturidijskog akaida i hanefijskog mezheba i nije, niti mu je to poslanje, platforma za promoviranje drugih mezheba ili nemezhepskog razumijevanja akaidskih i fikhskih pitanja. To znači da se o savremenim teološkim izazovima s kojima se muslimani danas susreću pisalo u *Novom Muallimu*, ali isključivo na fenomenološkoj ravni.

Rezultati drugog istraživačkog projekta naslovljenog “Analiza čitanosti i citiranosti časopisa *Novi Muallim* (2000-2024)” posebno su nas obradovali. Naime, samo u posljednje tri godine, prema podacima Open Journal Sistema (OJS) i online baze CEEOL, tekstovi objavljeni u *Novom Muallimu* konsultirani su čak 139.345 puta, što je uistinu zavidan broj koji, s jedne strane, potvrđuje opravdanost pokretanja *Novog Muallima* koji je popunio postojeću potrebu za odgojno-obrazovnim časopisom Islamske zajednice, dok, s druge strane, govori o aktuelnosti objavljenih tekstova ne samo za imame i vjeroučitelje već i za širu čitalačku publiku. Zasluge za to pripadaju svim glavnim urednicima *Novog Muallima*, njihovim redakcijama i savjetima časopisa, a posebne zasluge pripadaju Senadi Tahirović, glavnoj urednici u čijem je mandatu *Novi Muallim* napravio važan iskorak postavši naučno relevantan časopis uključen u, od bosanskohercegovačke akademske zajednice, priznate online baze podataka.

Posebno smo sretni što smo u jubilarnom izdanju *Novog Muallima* u prilici objaviti intervju s reisul-ulemom dr. Husein-ef. Kavazovićem u kojem se uvaženi reisul-ulema osvrnuo na trenutnu reformu visokog obrazovanja te na značaj *Novog Muallima* u ostvarivanju cilja Islamske zajednice na polju odgoja i obrazovanja. Cijenjeni reisul-ulema dr. Kavazović kontinuirano pruža podršku *Novom Muallimu*, na čemu mu se od srca zahvaljujemo.

Uz spomenute tekstove, jubilarni broj *Novog Muallima* sadrži intervju s dr. Mustafom Hasanijem, dekanom Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu, te niz zanimljivih radova iz kulturne historije muslimana našeg podneblja i temeljnih islamskih nauka koje smo pomno odabrali za ovu svečanu priliku.

Čestitajući objavljivanje jubilarnog 100. broja Udruženju Ilmijje Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, izdavaču *Novog Muallima*, svim dosadašnjim glavnim urednicima, članovima redakcija i članovima savjeta časopisa, uz molbu Uzvišenom Allahu da Svojim rahmetom obaspe one od njih koji su preselili na Bolji svijet, uvjeren sam da će *Novi Muallim* i u budućnosti, kao i do sada, imati važnu ulogu u odgoju i obrazovanju novih generacija kroz naučnu i stručnu podršku imamima, mualimima i vjeroučiteljima, čime se, poslije iskoraka napravljenog kroz dostupnost tekstova *Novog Muallima* na internetu, njegov utjecaj ne iscrpljuje, već proširuje i obavezuje.

Elvir Duranović